

► Priester Meneses: „De kerk is nu een bron van inspiratie om in deze situatie, die buiten onze macht ligt, perspectief en zin te geven in het licht van het evangelie.”

FOTONICO BRONS

'Kerk is nu een moeder die het ook niet altijd weet'

Mauricio Meneses, pastoor uit Soest, heeft het drukker dan ooit. Hij bezoekt coronapatiënten in het ziekenhuis en dient hen het sacrament van de ziekenzalving toe of biedt troost met zijn zegen, een gebed of een Bijbellezing. Intussen bereiden hij en zijn collega's zich ook voor op de vieringen rond Pasen. Vanuit een lege kerk.

Piet van Dijk

Pastoor Mauricio Meneses (36) uit Soest, een van de drie priesters voor de twee grote parochies in Amersfoort en omstreken, gebruikt een stokje bij het toedienen van het sacrament van de ziekenzalving. Wegens het risico op coronabesmetting mag hij de patiënt niet aanraken. Andere coronapatiënten vragen hem om een gebed, de biecht of een zegen. Al meermaals is hij op bezoek geweest bij patiënten die uit Brabant en Limburg zijn overgebracht naar Meander Medisch Centrum in Amersfoort.

„Ik vond het steeds zeer ontroerend. Soms mocht ik niet naar binnen en kon ik slechts de ogen van de patiënt zien, van buiten achter het glas, de patiënt helemaal ingepakt voor de bescherming. Het is me bij alle bezoeken opgevallen hoeveel kracht en moed een zegen of een gebed of het lezen van de Bijbel geeft. De mensen keken dankbaar en met een glimlach naar me, ondanks deze moeilijke situatie. Voor mij zijn dat tekens van hoop. Ik ontmoet zoveel dankbaarheid voor mijn bezoek.”

Soms kon hij niks zeggen, zijn aanwezigheid was dan al genoeg. „Ik werd deze week opgebeld om zeven uur 's morgens om een mevrouw de ziekenzalving te geven. Maar ik had om acht uur een afspraak, dus ik dacht later te komen. Komt u toch maar, zeiden ze. Ik heb met haar gesproken, hoewel ze het erg benauwd kreeg. Daarna ging ik naar een andere patiënt, toen ik terugkwam was ze al overleden.”

De zieken die hij bezocht, komen niet uit zijn parochie, die de gemeenten Amersfoort, Bunschoten (OLV Parochie), Baarn, De Bilt, Eemnes en Soest (Parochie HH. Martha en Maria) omvat. „Dat is ook kerk zijn, de band hoeft niet een persoonlijke band te zijn, maar we zijn met elkaar verbonden door dezelfde kerk, door Jezus, het geloof is een band die ons diep verbindt.”

Helden

Meneses werd ook diep geraakt door de inzet van het medisch personeel. „De helden van deze tijd zijn de mensen uit de zorg. Terwijl iedereen thuis wil blijven om zich te beschermen tegen het virus, gaan zij aan de slag in een omgeving waarin ze heel dicht bij de patiënten moeten zijn. Ik kan nu niet naar de kerk om Jezus te ontmoeten, nu heb ik Jezus gezien in het wit en blauw van de artsen en de medische staf, maar ook in het gezicht van de lijdende zieke, daarin zie ik een lijdende Jezus. Jezus was altijd omringd door mensen, maar in zijn lijden was hij alleen, zo ervaar ik dat dat nu geldt voor coronapatiënten. En ik zie in de artsen en verpleegkundigen mensen die handen en voeten geven aan de liefde. Zoveel liefde, zoveel roepingsgevoel. Ze ontvingen me steeds hartelijk. 'Mooi dat u er bent, de mensen hebben u nodig', zeiden ze. Ook als niet-gelovigen, want ze zeiden er direct bij dat zij dat waren, toonden ze waardering voor mijn komst.”

“**Het is een uitdagende en zeer intensieve tijd. Ook inhoudelijk, wie heeft er woorden voor deze situatie?**”

▼ „Eucharistievieringen zonder mensen in de kerk vind ik wel heel naar.”

FOTO NICO BRONS

De priester wil met zijn ziekenhuisbezoeken nabijheid en licht brengen. „Ik ervaar dat kwetsbare mensen altijd de waarheid zeggen. Iemand die de dood dicht bij zich heeft, hoeft geen imago op te houden. Feitelijk bereiken we nu de grenzen van de menselijke macht. Waar wij niks meer kunnen doen, beginnen wij op God te vertrouwen.”

Onzichtbaar

De Lijdensweek, die morgen begint in katholieke en protestantse kerken, krijgt door het lijden van coronapatiënten een extra lading, daar is Meneses zeer van doordrongen. „Veel mensen lijden, net als Jezus. Er wordt ons gevraagd serieus na te denken in de Goede Week over leven en dood, over een God die bijna onzichtbaar is. In het lijdensverhaal spreekt Jezus heel weinig. Net als nu. Je kunt je afvragen: waar is God, waarom gebeurt zo iets? Maar het is net zoals de paus heeft gezegd: toen Jezus met zijn discipelen in de boot zat, sliep hij tijdens de storm. God kan wel zwijgen, God blijft stil, maar Hij is er en dat voelen wij wel.”

De eerste 'coronaweek' had Meneses het vrij rustig. Nu is hij drukker dan ooit in zijn Soester parochiewoning naast de Petrus en Pauluskerk. „Ik word de hele dag gebeld of gemaïld”, zegt hij. „Soms rijd ik met de auto langs een paar adressen en maak ik bij de voordeur een gesprekje met mensen die alleen wonen. Verder doen we alles online. Of we schrijven een brief of een kaartje. Het is een tijd die nogal wat creativiteit van de kerk vraagt en we moeten ons daarop aanpassen. Wij hebben nu even de stenen kerken niet nodig, maar alle parochianen zijn de levende stenen van de kerk. Het is een zeer intensieve en uitdagende tijd. Niet alleen voor praktische dingen, maar ook inhoudelijk: wie heeft er woorden voor deze situatie?”

De zondagse vieringen zijn vervangen door een live gestreamde viering vanuit de Sint Josephkerk in Hooglanderveen. Daar is Meneses samen met de andere priesters Joachim Skiba en Roderick Vonhögen bij toerbeurt de celebrant, de voorganger in de dienst. Na afloop is er zelfs virtueel koffiedrinken, dan kunnen parochianen live vragen stellen aan de pastoors. De Martha en Mariaparochie van

Soest en omstreken heeft een virtuele kapel, waar virtueel een kaarsje kan worden opgestoken. „Gek eigenlijk: tot voor kort hielden tablet en smartphone ons uit elkaar, nu verbinden ze juist”, stelt de priester vast.

Camera

Met Palmzondag, Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Paaswake en Pasen voor de deur worden het drukke dagen voor de priesters om de eucharistie te vieren. „Zonder publiek helaas, ik vind dat wel heel naar”, zegt Meneses. „We missen de gemeenschap. Maar als ik in de camera kijk, besef ik dat er velen naar ons kijken. Als priesters moeten we ook handig zijn met de computer, want ze bellen me steeds als ze niet weten hoe ze Facebook moeten opstarten.”

De kerk is in zijn ogen op dit moment 'een bron van inspiratie om in deze situatie, die buiten onze macht ligt, perspectief en zin te geven in het licht

“**Het zal straks een groot feest zijn elkaar weer te zien**”

van het evangelie'. „Meer dan ooit is het een tijd om stil te staan. De paus heeft het goede voorbeeld gegeven in zijn urbi et orbi: laten we luisteren naar wat Jezus ons te zeggen heeft. De kerk is nu als een moeder die niet altijd een oplossing voor alles heeft, maar haar aanwezigheid is een bron van troost, hoop, inspiratie en liefde. Nu is het de tijd om te luisteren in de stilte naar Hem, weg van het lawaai van de wereld.”

Meneses maakt zich ook zorgen over zijn thuisland Colombia, waarvandaan hij vijf jaar geleden naar Nederland kwam. „Daar begint het coronavirus net, we zitten net op de duizend gevallen. Ik bel elke dag met mijn moeder, die heeft een long-aandoening. De familie zorgt heel goed voor haar, we hopen natuurlijk niet dat zij het virus krijgt.”

Pasen

Pasen staat als het belangrijkste feest van de kerk voor de deur. Meneses: „We hopen van harte dat we een mooie paastijd mee kunnen maken. Dan vieren we de verrijzenis van Onze Lieve Heer. Wij geloven niet in de dood, maar in de liefde en dat de dood alleen maar een nieuw begin is, dat is het centrale punt van ons geloof. Straks zal het een groot feest zijn om elkaar weer te zien, de vanzelfsprekendheid om naar de kerk te gaan is nu weg. Misschien mogen we elkaar straks weer een hand geven. De kerk zal ook zijn rol vervullen als mensen weer aan de slag gaan in het dagelijks leven. Hoe zullen we de toekomst aanpakken? Ik denk dat er na deze crisis een nieuwe situatie ontstaat en ik hoop dat mensen meer waardering voor elkaar opbrengen en zorgvuldiger met zichzelf, met hun naaste, met de natuur en met God omgaan.”